

گزارش تحلیلی

روند تغییرات فصلی پنج متغیر عمده اقتصادی با تأکید بر رشد اقتصادی

"فصل پاییز سال ۱۳۹۶"

مرکز آمار ایران

معاونت اقتصادی و محاسبات ملی

اسفند ماه ۱۳۹۶

مرکز آمار ایران

بسمه تعالی

در گزارش حاضر پس از ارائه متغیرهای عمده کلان اقتصادی از جمله رشد اقتصادی، اشتغال و بیکاری، مصرف خانوار، نرخ تورم و ضریب جینی، به تحلیل این متغیرها و روابط متقابل آنها با یکدیگر پرداخته شده است.

مرکز آمار ایران

بخش اول

رشد اقتصادی و تجارت خارجی

مرکز آمار ایران

رشد محصول ناخالص داخلی (GDP) به قیمت ثابت یا همان رشد اقتصادی در مرکز آمار ایران از دو روش تولید و هزینه محاسبه می‌شود. در روش تولید، مبنای محاسبه‌ی GDP مجموع ارزش افزوده‌های بخش‌های مختلف اقتصادی است در روش هزینه، GDP از مجموع اجزای تقاضای نهایی به دست می‌آید. نتایج محاسبات نرخ رشد اقتصادی برای سال‌های ۱۳۹۰-۹۵ و نه ماهه نخست سال ۱۳۹۶، که براساس آخرین نتایج حساب‌های ملی سالانه مرکز آمار ایران (۱۳۹۰-۹۴) می‌باشد، در جداول ۱ الی ۴ آورده شده است.

جدول ۱- رشد محصول ناخالص داخلی و ارزش افزوده رشته فعالیت‌های عمده اقتصادی به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۰ (درصد)

شرح	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	بهار ۱۳۹۵	تابستان ۱۳۹۵	پاییز ۱۳۹۵	زمستان ۱۳۹۵	نه ماهه ۱۳۹۶	بهار ۱۳۹۶	تابستان ۱۳۹۶	پاییز ۱۳۹۶
گروه کشاورزی	-۰,۷	۳,۳	۵,۹	۳,۲	۳,۳	۱۱,۵	۰,۸	۲,۷	۰,۳	۱,۰	۳,۰	-۰,۵	۱,۳
گروه صنعت	-۱۴,۳	-۳,۷	۴,۸	-۲,۱	۲۱,۰	۱۶,۸	۲۰,۹	۲۴,۰	۲۲,۱	۳,۱	۴,۵	۵,۰	-۰,۳
استخراج نفت و گاز طبیعی	-۲۷,۵	-۳,۱	-۰,۳	-۰,۷	۳۵,۰	۲۷,۹	۴۱,۶	۴۳,۴	۲۸,۵	۳,۴	۴,۷	۳,۹	۱,۶
سایر معادن	۲۲,۰	۲,۷	۱۳,۰	۳۵,۸	-۲,۵	۴,۴	-۳,۲	-۷,۶	-۲,۹	۲,۵	۱,۰	۱,۴	۵,۰
صنعت	۷,۷	-۷,۷	۱۳,۰	-۸,۹	۶,۵	۰,۱	۴,۸	۷,۸	۱۳,۴	۳,۷	۶,۵	۲,۳	۲,۵
تأمین آب، برق و گاز طبیعی	-۸,۴	۷,۵	۱۳,۴	۴,۲	۳۴,۴	۳۶,۷	۱۹,۲	۴۴,۶	۳۵,۶	۰,۳	۱,۷	۱۶,۴	-۱۳,۰
ساختمان	-۱۲,۲	-۷,۶	-۹,۵	-۴,۱	-۱۱,۳	-۷,۷	-۷,۲	-۳۱,۷	۲,۰	۴,۵	۳,۲	۴,۴	۶,۵
گروه خدمات	۱,۶	۲,۶	۰,۷	۱,۶	۶,۰	۳,۴	۴,۰	۴,۱	۱۲,۴	۷,۰	۷,۲	۷,۰	۶,۹
عمده و خرده فروشی، هتل و رستوران	-۲,۲	-۳,۲	۳,۷	۲,۳	۴,۳	۱,۱	۴,۵	۳,۷	۷,۹	۴,۸	۵,۸	۴,۰	۴,۷
حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات	-۱,۶	۳,۶	۷,۵	۱,۶	۹,۷	۸,۴	۱۰,۴	۹,۶	۱۰,۲	۸,۴	۶,۸	۷,۹	۱۰,۳
واسطه‌گری‌های مالی	-۷,۰	-۱,۲	-۳,۱	۵,۷	۲۸,۰	۱۰,۳	۱۸,۳	۱۸,۰	۶۰,۲	۸,۳	۱۴,۴	۳,۱	۸,۴
مستغلات، کرایه و خدمات کسب و کار	۱۰,۸	۱۰,۰	-۵,۶	۲,۷	۴,۶	۲,۵	-۰,۲	۰,۸	۱۶,۳	۷,۳	۷,۷	۸,۵	۵,۷
امور عمومی، آموزش، بهداشت و مددکاری	۰,۵	۰,۹	۱,۷	-۱,۰	۲,۲	۱,۷	۱,۳	۲,۰	۳,۸	۷,۸	۷,۰	۸,۴	۸,۰
سایر خدمات عمومی، اجتماعی و شخصی	۲,۴	۱,۱	۱,۵	-۲,۴	۴,۲	۱۲,۴	۰,۵	۵,۳	-۰,۴	۹,۲	۵,۲	۱۳,۵	۸,۳
محصول ناخالص داخلی (به قیمت بازار)	-۶,۲	-۰,۶	۲,۶	۰,۵	۱۲,۵	۹,۷	۱۱,۱	۱۲,۶	۱۶,۵	۴,۴	۵,۵	۴,۸	۳,۰
محصول ناخالص داخلی بدون نفت (به قیمت بازار)	۱,۱	۰,۰	۳,۲	۰,۸	۷,۴	۵,۲	۴,۸	۶,۲	۱۳,۶	۴,۷	۵,۸	۵,۰	۳,۴

جدول ۲- رشد محصول ناخالص داخلی فصلی کشور به تفکیک اجزای هزینه نهائی به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۰

(درصد)

شرح	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	بهار ۱۳۹۵	تابستان ۱۳۹۵	پاییز ۱۳۹۵	زمستان ۱۳۹۵	نه ماهه ۱۳۹۶	بهار ۱۳۹۶	تابستان ۱۳۹۶	پاییز ۱۳۹۶
هزینه مصرف نهایی خصوصی	۱,۳	-۲,۳	-۲,۶	-۲,۳	۳,۴	-۰,۵	۲,۷	۲,۵	۸,۷	۷,۵	۷,۴	۷,۷	۷,۴
هزینه مصرف نهایی دولت	-۲۰,۹	۳۷,۷	-۲۱,۹	-۲۳,۹	۴,۳	۴,۳	۴,۳	۴,۳	۴,۳	۷,۶	۷,۶	۷,۶	۷,۶
تشکیل سرمایه ثابت ناخالص	-۱۷,۳	۳,۲	۲,۵	-۷,۳	-۵,۳	-۵,۲	-۴,۵	-۱۶,۱	۴,۶	۳,۹	۴,۸	۳,۵	۳,۴
تشکیل سرمایه در ماشین آلات	-۲,۴	۶,۴	۵,۶	-۱۰,۸	۱,۸	-۰,۹	-۰,۸	۲,۵	۶,۶	۳,۱	۶,۰	۲,۴	۱,۰
تشکیل سرمایه در ساختمان	-۲۶,۳	۰,۶	-۰,۱	-۴,۱	-۱۱,۳	-۹,۲	-۷,۳	-۳۱,۲	۲,۹	۴,۶	۳,۶	۴,۴	۶,۴
خالص صادرات کالاها و خدمات	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
صادرات کالا و خدمات	-۲۳,۸	-۴,۱	۱۰,۲	۱۲,۱	۶۲,۸	۵۸,۹	۶۳,۴	۸۵,۸	۴۷,۰	-۴,۸	-۲,۹	۰,۱	-۱۱,۰
واردات کالا و خدمات	-۱۶,۴	-۱,۹	-۱۲,۴	-۱۸,۶	۲,۷	۱,۳	۷,۲	۱۰,۶	-۶,۸	۸,۲	۲۰,۴	۸,۳	-۱,۲
محصول ناخالص داخلی (به قیمت بازار)	-۶,۲	-۰,۶	۲,۶	۰,۵	۱۲,۵	۹,۷	۱۱,۱	۱۲,۶	۱۶,۵	۴,۴	۵,۵	۴,۸	۳,۰

جدول ۳- سهم در رشد رشته فعالیت‌های عمده اقتصادی به تفکیک اجزای روش تولید

شرح	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	نه ماهه ۱۳۹۶
۱- گروه کشاورزی	۰,۰	۰,۲	۰,۴	۰,۲	۰,۲	۰,۱
۲- گروه صنعت	-۶,۹	-۱,۷	۲,۱	-۰,۹	۸,۹	۱,۴
استخراج نفت و گاز طبیعی	-۷,۰	-۰,۶	-۰,۱	-۰,۱	۶,۴	۰,۸
سایر معادن	۰,۲	۰,۰	۰,۱	۰,۴	۰,۰	۰,۰
صنعت	۰,۹	-۱,۱	۱,۷	-۱,۳	۰,۸	۰,۵
تأمین آب، برق و گاز طبیعی	-۰,۴	۰,۴	۰,۷	۰,۲	۲,۱	۰,۰
ساختمان	-۰,۶	-۰,۴	-۰,۴	-۰,۲	-۰,۴	۰,۱
۳- گروه خدمات	۰,۷	۱,۳	۰,۳	۰,۸	۳,۰	۳,۳
عمده و خرده فروشی، هتل و رستوران	-۰,۳	-۰,۴	۰,۵	۰,۳	۰,۶	۰,۶
حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات	-۰,۱	۰,۳	۰,۶	۰,۱	۰,۸	۰,۷
فعالیت‌های مالی و بیمه	-۰,۲	۰,۰	-۰,۱	۰,۱	۰,۷	۰,۲
مستغلات، کرایه و خدمات کسب و کار	۱,۲	۱,۴	-۰,۸	۰,۴	۰,۷	۱,۰
امور عمومی، آموزش، بهداشت و مددکاری	۰,۱	۰,۱	۰,۲	-۰,۱	۰,۲	۰,۸
سایر خدمات عمومی، اجتماعی و شخصی	۰,۰	۰,۰	۰,۰	۰,۰	۰,۰	۰,۱
محصول ناخالص داخلی (به قیمت بازار)	-۶,۲	-۰,۶	۲,۶	۰,۵	۱۲,۵	۴,۴
محصول ناخالص داخلی بدون نفت (به قیمت بازار)	۰,۸	۰,۰	۲,۶	۰,۷	۶,۱	۳,۷

جدول ۴- سهم در رشد رشته فعالیت‌های عمده اقتصادی به تفکیک اجزای روش هزینه

شرح	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	نه ماهه ۱۳۹۶
۱- هزینه مصرف نهایی خصوصی	۰,۶	-۱,۱	-۱,۳	-۱,۱	۱,۵	۳,۱
۲- هزینه مصرف نهایی دولت	-۴,۲	۶,۳	-۵,۱	-۴,۲	۰,۶	۱,۰
۳- تشکیل سرمایه ثابت ناخالص	-۳,۵	۰,۶	۰,۵	-۱,۳	-۰,۹	۰,۵
تشکیل سرمایه در ماشین آلات	-۰,۲	۰,۵	۰,۵	-۰,۹	۰,۱	۰,۲
تشکیل سرمایه در ساختمان	-۳,۳	۰,۱	۰,۰	-۰,۴	-۱,۰	۰,۳
۴- خالص صادرات کالاها و خدمات	-	-	-	-	-	-
صادرات کالا و خدمات	-۶,۱	-۰,۹	۲,۰	۲,۶	۱۵,۰	-۱,۷
واردات کالا و خدمات	-۲,۲	-۰,۲	-۱,۵	-۱,۹	۰,۲	۰,۶
محصول ناخالص داخلی (به قیمت بازار)	-۶,۲	-۰,۶	۲,۶	۰,۵	۱۲,۵	۴,۴

جدول ۵- تغییرات ارزش دلاری تجارت خارجی کشور نسبت به فصل مشابه سال قبل (پاییز ۱۳۹۶)

صادرات/واردات بخش های عمده اقتصادی	رشد صادرات پاییز ۹۶ به پاییز ۹۵	رشد واردات پاییز ۹۶ به پاییز ۹۵
کشاورزی، شکار و جنگلداری	-۱,۵۶	۷,۰۸
شیلات	۱۵,۴۷	-۲۹,۲۳
استخراج معدن	۵۶۶,۰۲	۵۹,۷۵
صنعت	۲,۶۹	۱۶,۲۰

بخش دوم

شاخص های بازار کار

مرکز آمار ایران

جدول ۶- شاخص‌های بازار کار

(درصد)

شاخص‌های فصلی نیروی کار	بهار ۱۳۹۵	تابستان ۹۵	پاییز ۹۵	بهار ۱۳۹۶	تابستان ۹۶	پاییز ۹۶
نرخ مشارکت اقتصادی	۳۹,۵	۴۰,۴	۳۸,۹	۴۰,۶	۴۱,۰	۴۰,۱
نرخ بیکاری	۱۲,۲	۱۲,۷	۱۲,۳	۱۲,۶	۱۱,۷	۱۱,۹
نرخ بیکاری جوانان ۱۵-۲۴ ساله	۲۷,۸	۳۰,۲	۳۰,۴	۲۸,۸	۲۷,۳	۲۸,۴
نرخ بیکاری جوانان ۱۵-۲۹ ساله	۲۴,۹	۲۶,۷	۲۶,۴	۲۶,۴	۲۴,۴	۲۵

جدول ۷- جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر شاغل بر حسب گروه‌های عمده‌ی فعالیت

(نفر)

گروه‌های عمده‌ی فعالیت اقتصادی	پاییز ۱۳۹۵	پاییز ۱۳۹۶	تغییرات پاییز ۹۶ به پاییز ۹۵	درصد رشد
کل	۲۲,۳۷۳,۴۱۶	۲۳,۳۳۱,۱۶۷	۹۵۷,۷۵۱	۴,۳
کشاورزی، جنگلداری و ماهی‌گیری	۳,۸۷۰,۳۱۵	۴,۰۱۵,۵۵۶	۱۴۵,۲۴۱	۳,۸
استخراج معدن	۱۳۹,۰۲۲	۱۹۳,۷۸۶	۵۴,۷۶۴	۳۹,۴
تولید صنعتی (ساخت)	۳,۷۰۸,۶۹۴	۳,۹۶۴,۷۰۰	۲۵۶,۰۰۶	۶,۹
تأمین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۱۷۲,۸۶۵	۱۷۲,۸۲۴	-۴۱	۰,۰
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و تصفیه	۱۰۰,۹۰۵	۱۳۶,۳۶۴	۳۵,۴۵۹	۳۵,۱
ساختمان	۳,۰۵۷,۱۴۸	۳,۱۴۴,۸۷۶	۸۷,۷۲۸	۲,۹
خدمات	۱۱,۲۸۹,۰۳۳	۱۱,۶۶۵,۴۹۰	۳۷۶,۴۵۷	۳,۳
سایر	۳۵,۴۲۴	۳۷,۵۶۱	۲,۱۳۷	۶,۰

بخش سوم

مصرف خانوار

مرکز آمار ایران

جدول ۸- هزینه مصرف نهایی خانوار به قیمت های جاری

(میلیارد ریال)

شرح	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	نه ماهه ۱۳۹۵	نه ماهه ۱۳۹۶
کل هزینه خانوار به قیمت جاری	۲,۳۱۵,۳۴۱	۲,۹۷۲,۳۴۱	۳,۸۸۸,۰۱۴	۴,۴۷۲,۳۲۲	۵,۰۷۲,۳۶۸	۵,۰۵۹,۰۰۹	۴,۰۶۸,۷۹۶	۴,۷۴۵,۴۱۲
درصد رشد نسبت به دوره مشابه سال قبل	۲۸,۴	۳۰,۸	۱۵,۰	۱۳,۴	۱۰,۲	۱۶,۶		
خوراکی	۶۲۴,۳۵۵	۸۸۳,۳۰۳	۱,۱۴۱,۶۵۸	۱,۲۱۳,۸۸۱	۱,۳۰۶,۴۵۸	۱,۴۰۷,۸۹۷	۱,۰۲۷,۲۴۲	۱,۲۱۰,۷۹۷
درصد رشد نسبت به دوره مشابه سال قبل	۴۱,۵	۲۹,۲	۶,۳	۷,۶	۷,۸	۱۷,۹		
غیر خوراکی	۱,۶۹۰,۹۸۶	۲,۰۸۹,۰۳۷	۲,۷۴۶,۳۵۶	۳,۲۵۸,۴۴۱	۳,۷۶۵,۹۰۹	۴,۱۸۲,۱۹۹	۳,۰۴۱,۵۵۴	۳,۵۳۴,۵۹۶
درصد رشد نسبت به دوره مشابه سال قبل	۲۳,۵	۳۱,۵	۱۸,۶	۱۵,۶	۱۱,۱	۱۶,۲		

جدول ۹- هزینه مصرف نهایی خانوار به قیمت های ثابت سال ۱۳۹۰

(میلیارد ریال)

شرح	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	نه ماهه ۱۳۹۵	نه ماهه ۱۳۹۶
کل هزینه خانوار به قیمت ثابت	۲,۳۱۵,۳۴۱	۲,۲۸۷,۳۰۷	۲,۲۹۵,۶۳۴	۲,۳۱۲,۸۵۱	۲,۳۶۶,۱۹۷	۲,۴۴۲,۱۶۵	۱,۷۹۷,۸۳۰	۱,۹۲۸,۱۵۶
درصد رشد نسبت به دوره مشابه سال قبل	-۱,۲	-۰,۴	-۰,۷	۲,۳	۳,۲	۷,۲		
خوراکی	۶۲۴,۳۵۵	۶۰۳,۳۷۷	۵۴۱,۰۱۳	۵۲۵,۴۵۷	۵۱۶,۱۱۷	۵۱۶,۷۵۹	۳۸۳,۰۴۲	۳۹۸,۵۸۹
درصد رشد نسبت به دوره مشابه سال قبل	-۳,۴	-۱۰,۳	-۲,۹	-۱,۸	-۰,۱	۴,۱		
غیر خوراکی	۱,۶۹۰,۹۸۶	۱,۶۸۳,۹۲۹	۱,۷۵۴,۶۲۱	۱,۷۸۷,۳۹۴	۱,۸۵۰,۰۸۰	۱,۹۲۵,۴۰۶	۱,۴۱۴,۷۸۸	۱,۵۲۹,۵۶۴
درصد رشد نسبت به دوره مشابه سال قبل	-۰,۴	۴,۲	۱,۹	۳,۵	۴,۱	۸,۱		

بخش چهارم
شاخص‌های قیمت

مرکز آمار ایران

جدول ۱۰- شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای کل کشور

(سال پایه ۱۳۹۵=۱۰۰)

شرح	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	بهار ۱۳۹۶	تابستان ۱۳۹۶	پاییز ۱۳۹۶
شاخص کل	۴۲,۸	۵۵,۳	۷۳,۵	۸۴,۲	۹۳,۶	۱۰۰	۱۰۵,۴	۱۰۶,۹	۱۰۹,۵
خوراکی ها و آشامیدنیها	۳۷,۰	۵۳,۸	۷۷,۵	۸۴,۸	۹۳,۱	۱۰۰	۱۱۰,۷	۱۱۰,۳	۱۱۲,۲
غیر خوراکی ها و خدمات	۴۵,۶	۵۶,۱	۷۱,۵	۸۳,۹	۹۳,۸	۱۰۰	۱۰۳,۵	۱۰۵,۶	۱۰۸,۵

جدول ۱۱- شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای شهری

(سال پایه ۱۳۹۵=۱۰۰)

شرح	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	بهار ۱۳۹۶	تابستان ۱۳۹۶	پاییز ۱۳۹۶
شاخص کل	۴۳,۲	۵۵,۵	۷۳,۳	۸۴,۲	۹۳,۷	۱۰۰	۱۰۵,۲	۱۰۶,۸	۱۰۹,۴
خوراکی ها و آشامیدنیها	۳۶,۷	۵۳,۵	۷۷,۳	۸۴,۸	۹۳,۰	۱۰۰	۱۱۰,۶	۱۱۰,۵	۱۱۲,۳
غیر خوراکی ها و خدمات	۴۵,۹	۵۶,۳	۷۱,۶	۸۳,۹	۹۴,۰	۱۰۰	۱۰۳,۴	۱۰۵,۵	۱۰۸,۴

جدول ۱۲- شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای روستایی

(سال پایه ۱۳۹۵=۱۰۰)

شرح	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	بهار ۱۳۹۶	تابستان ۱۳۹۶	پاییز ۱۳۹۶
شاخص کل	۴۱,۱	۵۴,۵	۷۴,۲	۸۴,۳	۹۳,۲	۱۰۰	۱۰۶,۹	۱۰۷,۵	۱۰۹,۸
خوراکی ها و آشامیدنیها	۳۷,۶	۵۴,۴	۷۸,۰	۸۴,۹	۹۳,۲	۱۰۰	۱۱۱,۰	۱۰۹,۷	۱۱۱,۵
غیر خوراکی ها و خدمات	۴۳,۸	۵۴,۶	۷۱,۳	۸۳,۹	۹۳,۳	۱۰۰	۱۰۴,۱	۱۰۶,۱	۱۰۸,۷

جدول ۱۳- نرخ تورم کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای کل کشور

شرح	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	دوازده ماه منتهی به آذر ۱۳۹۶
شاخص کل	۲۹,۵	۳۲,۸	۱۴,۶	۱۱,۱	۶,۹	۸,۰
خوراکی ها و آشامیدنیها	۴۵,۵	۴۴	۹,۵	۹,۷	۷,۵	۱۲,۴
غیر خوراکی ها و خدمات	۲۳,۱	۲۷,۶	۱۷,۳	۱۱,۸	۶,۶	۶,۴

جدول ۱۴- نرخ تورم کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای شهری

شرح	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	دوازده ماه منتهی به آذر ۱۳۹۶
شاخص کل	۲۸,۶	۳۲,۱	۱۴,۸	۱۱,۳	۶,۸	۷,۸
خوراکی ها و آشامیدنیها	۴۵,۸	۴۴,۴	۹,۷	۹,۷	۷,۶	۱۲,۵
غیر خوراکی ها و خدمات	۲۲,۶	۲۷,۱	۱۷,۲	۱۲	۶,۴	۶,۳

جدول ۱۵- نرخ تورم کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای روستایی

شرح	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	دوازده ماه منتهی به آذر ۱۳۹۶
شاخص کل	۳۲,۷	۳۶,۱	۱۳,۷	۱۰,۶	۷,۲	۹,۲
خوراکی ها و آشامیدنیها	۴۴,۸	۴۳,۳	۸,۹	۹,۸	۷,۳	۱۲,۳
غیر خوراکی ها و خدمات	۲۴,۶	۳۰,۵	۱۷,۸	۱۱,۲	۷,۲	۷,۲

جدول ۱۶- شاخص قیمت تولید کننده کل کشور

(سال پایه ۱۳۹۰=۱۰۰)

شرح	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	بهار ۱۳۹۵	تابستان ۱۳۹۵	پاییز ۱۳۹۵	بهار ۱۳۹۶	تابستان ۱۳۹۶	پاییز ۱۳۹۶
شاخص کل	۱۰۰,۰	۱۲۸,۷	۱۶۴,۹	۱۹۰,۲	۱۹۷,۶	۲۰۹,۴	۲۰۲,۷	۲۰۶,۷	۲۱۳,۷	۲۲۲,۴	۲۲۸,۹	۲۴۲,۷
کشاورزی	۱۰۰,۰	۱۴۷,۸	۲۰۲,۳	۲۱۱,۷	۲۱۴,۹	۲۲۱,۶	۲۲۱,۰	۲۲۴,۶	۲۳۰,۵	۲۵۳,۸	۲۴۵,۳	۲۵۲,۴
معادن	۱۰۰,۰۰	۱۲۳,۵	۱۶۲,۵	۲۱۳,۳	۲۰۶,۲	۱۹۷,۸	۱۹۱,۵	۱۹۹,۱	۱۹۷,۵	۲۱۸,۶	۲۲۲,۰	۲۳۴,۶
صنعت	۱۰۰,۰۰	۱۲۹,۰	۱۶۵,۴	۱۹۲,۰	۱۹۱,۰	۲۰۱,۲	۱۹۳,۳	۱۹۷,۰	۲۰۵,۲	۲۱۰,۳	۲۲۲,۸	۲۴۲,۷
تولید برق	۱۰۰,۰	۱۰۴,۶	۱۱۹,۰	۱۴۶,۳	۱۳۷,۳	۱۳۱,۱	۱۳۰,۵	۱۳۲,۲	۱۲۸,۳	۱۲۲,۷	۱۳۱,۷	۱۱۳,۰
خدمات	۱۰۰,۰	۱۲۲,۳	۱۵۱,۷	۱۸۰,۵	۲۰۴,۶	۲۲۲,۸	۲۱۴,۹	۲۱۹,۷	۲۲۶,۲	۲۳۵,۳	۲۳۸,۲	۲۴۷,۱

جدول ۱۷- درصد تغییر شاخص قیمت تولید کننده (نرخ تورم تولید کننده)

(سال پایه ۱۳۹۰=۱۰۰)

شرح	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	درصد تغییر شاخص بهار ۹۵ نسبت به بهار ۹۶	درصد تغییر شاخص تابستان ۹۵ نسبت به تابستان ۹۶	درصد تغییر شاخص پاییز ۹۶ نسبت به پاییز ۹۵
شاخص کل	۲۸,۷	۲۸,۱	۱۵,۴	۳,۹	۶,۰	۹,۸	۱۰,۸	۱۳,۶
کشاورزی	۴۷,۸	۳۶,۹	۴,۶	۱,۵	۳,۱	۱۴,۹	۹,۳	۹,۵
معادن	۲۳,۵	۳۱,۵	۳۱,۳	-۳,۳	-۴,۱	۱۴,۱	۱۱,۵	۱۸,۸
صنعت	۲۹,۰	۲۸,۳	۱۶,۱	-۰,۵	۵,۳	۸,۸	۱۳,۱	۱۸,۳
تولید برق	۴,۶	۱۳,۸	۲۲,۹	-۶,۱	-۴,۵	-۶,۰	-۰,۴	-۱۱,۹
خدمات	۲۲,۳	۲۴,۰	۱۹,۰	۱۳,۴	۸,۹	۹,۵	۸,۴	۹,۲

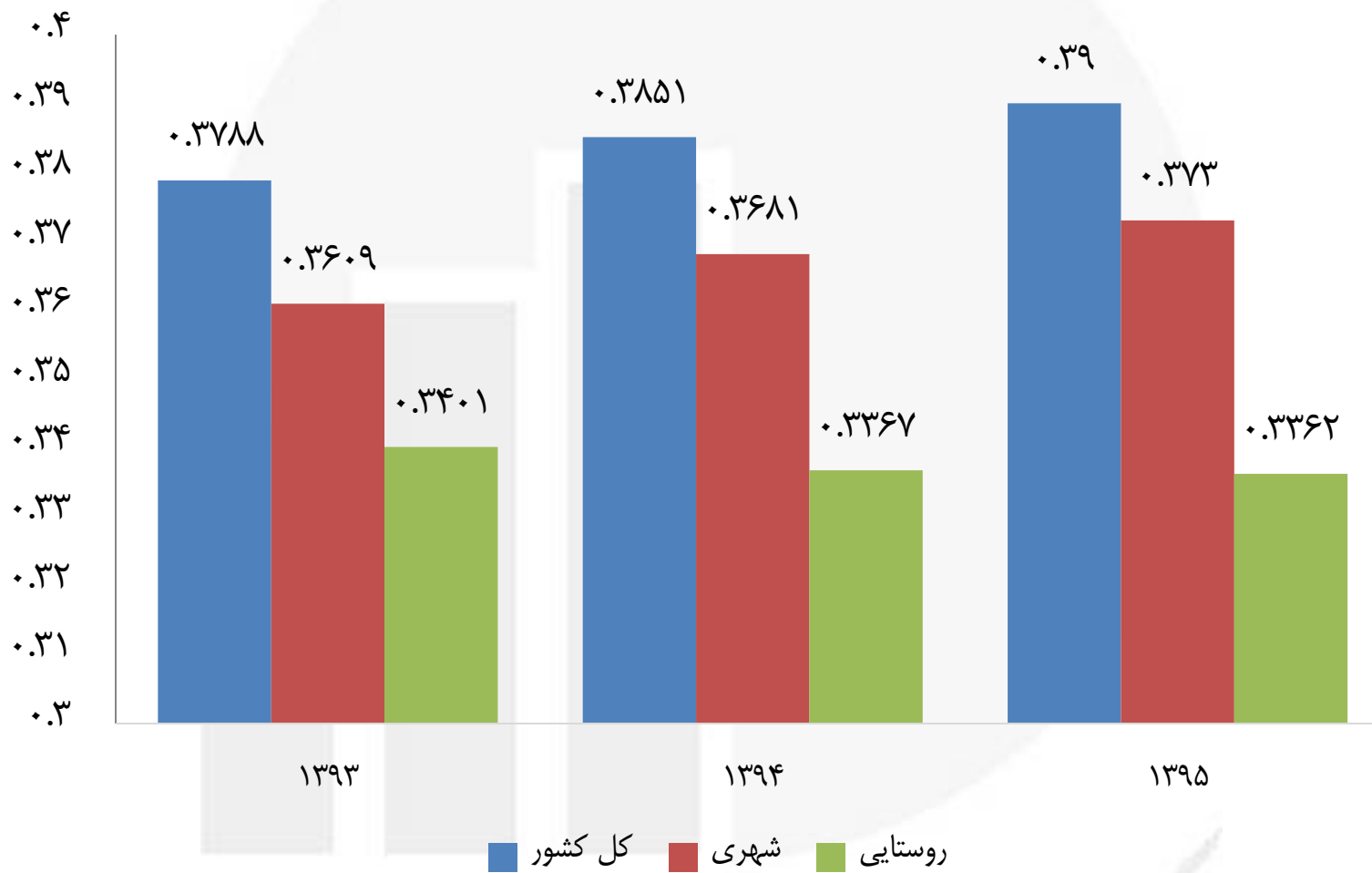

بخش پنجم
ضریب جینی

مرکز آمار ایران

جدول ۱۸- ضریب جینی و سهم هزینه ناخالص سرانه هر دهک در سال‌های ۹۵-۱۳۹۳ (دهک وزنی)

روستایی			شهری			کل کشور			شرح
۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	
۰,۳۳۶۲	۰,۳۳۶۷	۰,۳۴۰۱	۰,۳۷۳۰	۰,۳۶۸۱	۰,۳۶۰۹	۰,۳۹۰۰	۰,۳۸۵۱	۰,۳۷۸۸	ضریب جینی
۰,۰۲۸۷	۰,۰۲۸۴	۰,۰۲۷۵	۰,۰۲۶۹	۰,۰۲۷۹	۰,۰۲۷۸	۰,۰۲۳۷	۰,۰۲۴۲	۰,۰۲۴۲	سهم دهک اول
۰,۰۴۴۰	۰,۰۴۳۶	۰,۰۴۲۹	۰,۰۴۰۳	۰,۰۴۱۲	۰,۰۴۱۸	۰,۰۳۷۶	۰,۰۳۸۵	۰,۰۳۸۷	سهم دهک دوم
۰,۰۵۵۰	۰,۰۵۴۶	۰,۰۵۴۵	۰,۰۵۰۲	۰,۰۵۰۶	۰,۰۵۱۹	۰,۰۴۷۷	۰,۰۴۸۶	۰,۰۴۹۳	سهم دهک سوم
۰,۰۶۵۲	۰,۰۶۵۲	۰,۰۶۴۸	۰,۰۵۹۵	۰,۰۶	۰,۰۶۱۴	۰,۰۵۷۷	۰,۰۵۸۳	۰,۰۵۹۶	سهم دهک چهارم
۰,۰۷۵۸	۰,۰۷۶۱	۰,۰۷۶	۰,۰۶۹۵	۰,۰۷۰۳	۰,۰۷۰۹	۰,۰۶۸۴	۰,۰۶۹	۰,۰۷۰۴	سهم دهک پنجم
۰,۰۸۷۴	۰,۰۸۸۲	۰,۰۸۸	۰,۰۸۱۹	۰,۰۸۲۱	۰,۰۸۳۱	۰,۰۸۰۹	۰,۰۸۱۵	۰,۰۸۲۲	سهم دهک ششم
۰,۱۰۲۰	۰,۱۰۲۶	۰,۱۰۲۵	۰,۰۹۷۴	۰,۰۹۶۹	۰,۰۹۸۴	۰,۰۹۷۲	۰,۰۹۷۱	۰,۰۹۸۳	سهم دهک هفتم
۰,۱۲۲۲	۰,۱۲۲	۰,۱۲۲۳	۰,۱۱۹۰	۰,۱۱۸۷	۰,۱۲۰۱	۰,۱۲۰۱	۰,۱۱۹۲	۰,۱۲۰۷	سهم دهک هشتم
۰,۱۵۴۶	۰,۱۵۳۵	۰,۱۵۴۳	۰,۱۵۶۲	۰,۱۵۶۲	۰,۱۵۶۲	۰,۱۵۸۲	۰,۱۵۸	۰,۱۵۸۵	سهم دهک نهم
۰,۲۶۵۳	۰,۲۶۵۸	۰,۲۶۷۲	۰,۲۹۹۰	۰,۲۹۶	۰,۲۸۸۲	۰,۳۰۸۶	۰,۳۰۵۶	۰,۲۹۸	سهم دهک دهم
۰,۰۷۲۶	۰,۰۷۱۹	۰,۰۷۰۴	۰,۰۶۷۲	۰,۰۶۹۲	۰,۰۶۹۶	۰,۰۶۱۳	۰,۰۶۲۷	۰,۰۶۲۹	سهم بیست درصد فقیرترین جمعیت
۹,۲۵	۹,۳۷	۹,۷۲	۱۱,۱۲	۱۰,۵۹	۱۰,۳۷	۱۲,۹۹	۱۲,۶۵	۱۲,۳۳	سهم ده درصد ثروتمندترین به ده درصد فقیرترین جمعیت
۵,۷۸	۵,۸۳	۵,۹۸	۶,۷۷	۶,۵۴	۶,۳۹	۷,۶۱	۷,۴	۷,۲۶	سهم بیست درصد ثروتمندترین به بیست درصد فقیرترین جمعیت
۳,۳۴	۳,۳۶	۳,۴۱	۳,۸۰	۳,۷۲	۳,۶۲	۴,۱۰	۴,۰۱	۳,۹۳	سهم چهل درصد ثروتمندترین به چهل درصد فقیرترین جمعیت

نتیجه گیری و تحلیل:

محصول ناخالص داخلی به قیمت ثابت سال ۱۳۹۰ در نه ماهه نخست سال ۱۳۹۶ به رقم ۵۶۰۳۰۵۰ میلیارد ریال با نفت و ۴۳۶۳۶۶۹ میلیارد ریال بدون احتساب نفت رسیده است، در حالی که رقم مذکور در مدت مشابه سال قبل با نفت ۵۳۶۶۳۷۵ میلیارد ریال و بدون نفت ۴۱۶۷۶۱۵ میلیارد ریال بوده که نشان از رشد ۴,۴ درصدی محصول ناخالص داخلی با نفت و ۴,۷ درصدی محصول ناخالص داخلی بدون نفت در نه ماهه نخست سال ۱۳۹۶ دارد.

نتایج مذکور حاکی از آن است که در نه ماهه نخست سال جاری رشته فعالیت‌های گروه کشاورزی ۱، گروه صنعت (شامل: استخراج نفت خام و گاز طبیعی، سایر معادن، صنعت، انرژی و ساختمان) ۳,۱ و گروه خدمات ۷ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل، رشد داشته است.

از طرفی شاخص کل (بر مبنای ۱۰۰=۱۳۹۰) قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای کل کشور در فصل پاییز ۱۳۹۶ عدد ۱۰۹,۵ را نشان می‌دهد که نسبت به دوازده ماه منتهی به شهریور ۱۳۹۶، ۸ درصد افزایش داشته است. این شاخص برای خانوارهای شهری در فصل بهار سال ۱۳۹۶ عدد ۱۰۹,۴ و برای خانوارهای روستایی عدد ۱۰۹,۸ را نشان می‌دهد که نسبت به دوازده ماه منتهی به شهریور ۱۳۹۶، به ترتیب ۷,۸ و ۹,۲ درصد افزایش داشته است.

از آنجا که در مناطق روستایی ضریب اهمیت کالاهای خوراکی، آشامیدنی و دخانیات بیشتر از شهری می‌باشد (۴۰,۲ در برابر ۲۵,۵ درصد) و ضریب اهمیت مسکن در مناطق شهری بیشتر از روستایی است (۳۰,۵ در برابر ۱۱,۶)، لذا از آنجاکه اجاره بهای واحدهای مسکونی در قیاس با قیمت خوراکی‌ها، رشد کمتری داشته است، نرخ تورم روستایی بیشتر از شهری می‌باشد.

🚩 نکات کلیدی قابل توجه در حساب های ملی فصلی و نرخ رشد اقتصادی نه ماهه نخست سال ۱۳۹۶ :

۱. در نه ماهه اول سال ۱۳۹۶ هر چند بخش استخراج نفت خام و گاز طبیعی رشد مثبت ۳,۴ درصدی را تجربه کرده است اما از آنجا که این رشد کمتر از میانگین رشد سایر بخشها بوده، باعث فزونی یافتن رشد محصول ناخالص داخلی بدون نفت نسبت به محصول ناخالص داخلی، بعد از سال ۱۳۹۵ که دوران اوج صادرات نفتی پس از اجرا شدن برجام بوده، گردیده است.
۲. علیرغم رشد اقتصادی حاصل شده در سال ۱۳۹۵ و نه ماهه ۱۳۹۶، مقایسه ارزش افزوده رشته فعالیتها به قیمت های ثابت با مقادیر آن در سال ۱۳۹۰ نشان می دهد در برخی از بخشها مانند استخراج نفت خام و گاز طبیعی و بخش ساختمان سطح ارزش افزوده به قیمت ثابت هنوز به سطح عدد سال ۱۳۹۰ نرسیده است .
۳. بررسی اجزاء هزینه نهایی به قیمت ثابت نیز نشان می دهد صرف نظر از افزایش هزینه مصرف نهایی خصوصی نسبت به سال ۱۳۹۰، سطح ارقام هزینه مصرف نهایی دولت، تشکیل سرمایه در ماشین آلات و ساختمان همچنان کمتر از سطح ارقام سال ۱۳۹۰ می باشد.
۴. آمارهای طرح نیروی کار در نه ماهه سال ۱۳۹۶ نیز می تواند مؤید رشد حاصل شده در بخش های اقتصادی باشد. براساس جدول شماره ۷، جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر شاغل در همه رشته فعالیت های عمده اقتصادی در فصل بهار، تابستان و پاییز ۱۳۹۶ نسبت به فصل مشابه سال قبل رشد داشته است. اگرچه می توان استدلال کرد در شرایط عدم وجود اشتغال کامل، با استفاده از ظرفیت های موجود و بدون افزایش اشتغال، نیز می توان رشد اقتصادی بالایی را تجربه کرد.
۵. براساس نتایج طرح هزینه درآمد خانوار مندرج در جدول شماره ۸ و ۹، مصرف نهایی خانوارهای کشور در نه ماهه نخست سال ۹۶ به قیمت ثابت، با رشد ۷,۲ درصد و در سال ۱۳۹۵ با رشد ۳,۲ درصدی مواجه شده است. این تغییرات نشانگر آن است که به طور متوسط خانوارهای کشور توانسته اند هزینه های مصرفی خود را افزون بر تورم افزایش دهند، لذا مقدار مصرف نهایی خانوارهای کشور با رشد مثبت مواجه شده است.

۶. **گروه کشاورزی** شامل زیر بخش‌های زراعت و باغداری، دامداری، جنگل‌داری و ماهیگیری می‌باشد. محاسبات انجام شده در این بخش براساس طرح آمارگیری از قیمت و مقدار تولید محصولات کشاورزی، که توسط مرکز آمار ایران به صورت فصلی انجام می‌شود و بیش از ۲۲۰۰ آبادی کشور را در سطح استان‌های مختلف پوشش می‌دهد، انجام می‌شود و همچنین اطلاعات فصلی وزارت جهاد کشاورزی به تفکیک محصولات زراعی، باغی، دامی و ماهیگیری در انجام برخی محاسبات و همچنین بررسی‌های لازم مورد استفاده قرار می‌گیرد. براساس محاسبات فصل پاییز ۱۳۹۶ رشد این گروه ۱,۳ درصد بوده است. رشد زیر بخش‌های زراعت و باغداری، دامداری، جنگل‌داری و ماهیگیری در این فصل به ترتیب برابر ۱,۱، ۰,۵، ۰,۲ و ۷,۸ درصد است.

۷. **گروه صنعت** شامل زیر بخش‌های استخراج نفت خام و گاز طبیعی، استخراج سایر معادن، صنعت، تأمین آب، برق و گاز طبیعی و ساختمان می‌باشد.

▪ در سال ۱۳۹۵ ارزش افزوده **بخش استخراج نفت خام و گاز طبیعی** به میزان ۳۵ درصد رشد داشته است. در آن زمان، لغو تحریم‌ها و اجرایی شدن برجام منجر به افزایش صادرات نفت خام به عنوان یکی از مؤلفه‌های اصلی ارزش افزوده این بخش بود. در سال ۱۳۹۶ با کاهش فشار صادرات نفت خام، رشد این بخش، در فصل بهار به ۴,۷ درصد، در فصل تابستان به ۳,۹ و در فصل پاییز به ۱,۶ درصد رسیده است. نتایج نشان می‌دهد ۰,۸ واحد از رشد ۴,۴ واحدی یا به عبارت دیگر حدود ۱۸ درصد از رشد محصول ناخالص داخلی نه ماهه نخست سال ۱۳۹۶، ناشی از بخش نفت بوده، در حالیکه سال گذشته، ۶,۴ واحد از رشد ۱۲,۵ واحدی محصول ناخالص داخلی، یعنی حدود ۵۲ درصد رشد، از بخش استخراج نفت خام و گاز طبیعی حاصل شده است.

▪ در محاسبات **بخش صنعت** از نتایج طرح "آمارگیری از قیمت تولید کننده و مقدار تولید محصولات صنعتی" که توسط مرکز آمار ایران به صورت فصلی اجرا می‌شود، استفاده شده است. بدین منظور اطلاعات قیمت و مقادیر فصلی تولید و فروش محصولات برای حدود ۲۵۰۰ کارگاه صنعتی بالای ده نفر کارکن، در مقاطع فصلی جمع‌آوری می‌شود و همچنین به منظور انجام بررسی‌های بیشتر از مقدار تولید محصولات منتخب صنعتی، دریافتی از وزارت صنعت، معدن و تجارت و مقادیر تولید برخی کارگاه‌های مهم موجود در سایت کدال نیز استفاده شده است.

براساس شاخص‌های مقدار محاسبه شده در بخش صنعت برای فصل پاییز سال ۱۳۹۶، این بخش رشدی برابر ۲,۵ درصد داشته است. در میان رشته‌های فعالیت‌هایی با ضریب اهمیت بالا و سهم قابل توجه، تولید وسایل نقلیه موتوری و فلزات اساسی در فصل پاییز ۱۳۹۶ دارای رشد مثبت ۲۶ درصدی می‌باشد، که بسیار نزدیک به اطلاعات ثبتی اعلام شده توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت است. همچنین رشته‌های فعالیت ساخت مواد شیمیایی و محصولات شیمیایی که از رشته‌های فعالیت‌های اثرگذار می‌باشد نیز دارای رشد بوده است. از طرفی در رشته‌های فعالیت‌های مواد غذایی و انواع آشامیدنی و ساخت کک، فرآورده‌های حاصل از تصفیه نفت در فصل پاییز ۱۳۹۶، شاهد رشد منفی بوده ایم.

■ **بخش ساختمان** شامل احداث ساختمان‌های مسکونی و سایر ساختمان‌ها است. سایر ساختمان‌ها می‌تواند شامل ساختمان‌های صنعتی، آموزشی، بهداشتی، ورزشی، تجاری و ساختمان‌های زیربنایی از قبیل سد، تونل، پل، جاده، راه‌آهن، فرودگاه، مترو و ... باشد. محاسبات بخش ساختمان براساس اطلاعات عملکرد پرداخت‌های عمرانی دولت و همچنین سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ساختمان بر مبنای میانگین متحرک از فصول گذشته انجام می‌شود.

نتایج نشان می‌دهد پس از چندین دوره رکود، تغییرات این بخش از فصل زمستان ۱۳۹۵ روند صعودی پیدا کرده است. بخش ساختمان در فصول بهار، تابستان و پاییز سال ۱۳۹۶ نسبت به فصل مشابه سال قبل به ترتیب رشد ۳,۲، ۴,۴ و ۶,۵ درصدی داشته است.

از طرفی رشد مقادیر تولید در رشته‌های فعالیت ساخت فلزات اساسی (فولاد خام و محصولات فلزی و...) و کانی‌های غیر فلزی براساس اطلاعات ثبتی وزارت صنعت، را می‌توان مؤید رشد مثبت بخش ساختمان دانست. رشد مثبت حاصل شده در بخش خدمات مستغلات نیز مؤید رشد مثبت در بخش ساختمان می‌باشد.

به طور کلی میزان تولید سیمان در کشور از سال ۱۳۹۱ به بعد روندی نزولی به خود گرفته است که دلیل آن می‌تواند رکود در بخش ساختمان در سال‌های گذشته و محدودیتهای صادراتی مثل اعمال تعرفه وارداتی توسط کشور عراق باشد. از طرفی رشد مثبت مصرف ظاهری سیمان در سال ۱۳۹۶ در داخل کشور براساس اطلاعات ثبتی در دسترس مرکز آمار ایران، می‌تواند مؤید تحولات مثبت در بخش ساختمان باشد.

همچنین به دلیل سهولت ورود و خروج نیروی کار در بخش ساختمان، آمارهای طرح نیروی کار در تمام فصول ۱۳۹۶ نیز می‌تواند مؤید رشد حاصل شده در این بخش باشد. براساس جدول شماره ۷ جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر شاغل در بخش ساختمان، در فصل بهار، تابستان و پاییز ۱۳۹۶ به ترتیب ۳,۳، ۰,۱ و ۲,۹ درصد نسبت به فصل مشابه سال قبل، رشد داشته است.

۸. **گروه خدمات** شامل زیر بخش‌های عمده‌فروشی و خرده‌فروشی، هتل و رستوران، حمل و نقل و ارتباطات، فعالیت‌های مالی و بیمه، مستغلات، امور عمومی، آموزش، بهداشت و مددکاری و سایر خدمات است.

▪ **خدمات عمده‌فروشی و خرده‌فروشی** حلقه وصل بین عرضه و تقاضای بازار کالا است. به‌طوری که از یک سو ستانده بخش‌های مختلف مانند صنعت، کشاورزی، ماهیگیری از کانال عمده‌فروشی و خرده‌فروشی در بازار عرضه شده و از سوی دیگر، کالاهای مورد نیاز فعالیتهای اقتصادی و خانوار که به واسطه واردات یا تولید داخل تأمین می‌شوند از کانال عمده‌فروشی و خرده‌فروشی در اختیار آنها قرار می‌گیرد. بنابراین انتظار بر این است که ستانده این بخش از یک‌سو متأثر از ستانده بخش‌هایی تولیدی و تجارت خارجی و از سوی دیگر متأثر از هزینه خانوارها در گروه‌های منتخب کالایی باشد که رشد حاصل شده در این بخش را توجیه می‌کند.

▪ در فصل پاییز سال ۱۳۹۶ **فعالیت‌های مالی و بیمه**، رشد ۸,۴ درصدی داشته است. این بخش شامل زیر بخش‌های بیمه، بانک و سایر واسطه‌گری‌های مالی می‌باشد که تمامی محاسبات این زیر بخش‌ها با استفاده از اطلاعات ثبتی دریافت شده از سازمان‌های مربوطه انجام می‌شود. بخش بانک با بیشترین سهم در گروه واسطه‌گری‌های مالی، در فصل پاییز ۱۳۹۶ از رشد ۹,۶ درصد برخوردار می‌باشد.

■ در فصل پاییز سال ۱۳۹۶ بخش حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات دارای رشد ۱۰,۳ درصدی بوده است، این بخش شامل زیربخش‌های ریلی، جاده ای، لوله ای، آبی، هوایی، پشتیبانی و انبارداری و پست و مخابرات می باشد که تمامی آن‌ها، دارای رشد مثبت می باشند. زیربخش‌های حمل و نقل جاده ای و پست و مخابرات با بیشترین سهم در این بخش به ترتیب دارای رشد ۸,۱ و ۱۳,۸ درصدی هستند که این رشد در زیربخش حمل و نقل جاده ای ناشی از افزایش مقدار حمل بار و در زیربخش پست و مخابرات ناشی از افزایش درآمدهای مرسولات پستی و مکالمات بوده است. همچنین یکی دیگر از دلایل رشد بالای بخش حمل و نقل می تواند ناشی از رشد تولید در بخش‌های تولیدی مانند صنعت، ساختمان و کشاورزی باشد.

■ خالص صادرات در فصل پاییز ۱۳۹۶ نسبت به فصل مشابه سال قبل به میزان ۱۴,۳ درصد کاهش یافته است. ارزش صادرات و واردات در فصل پاییز سال جاری به قیمت ثابت سال ۹۰ نسبت به فصل مشابه سال قبل به ترتیب به میزان ۱۱ درصد و ۱,۲ درصد کاهش یافته است. در صادرات کالایی سه ماهه سوم سال ۹۶، صادرات نفتی ۱۱,۳ درصد و صادرات غیرنفتی ۱۲,۲ درصد کاهش یافته است.

براساس اطلاعات دریافتی از گمرک جمهوری اسلامی ایران ارزش ریالی کالاهای صادراتی غیرنفتی در سه ماهه سوم سال ۹۶ نسبت به مدت مشابه سال قبل به میزان ۸,۳ درصد افزایش یافته است، در حالیکه شاخص قیمت کالاهای صادراتی این دوره نیز به میزان ۲۳ درصد افزایش یافته است. ارزش ریالی کالاهای وارداتی فصل پاییز ۹۶ نیز نسبت به دوره مشابه سال قبل ۲۵,۸ درصد افزایش یافته است.